

Riktlinjer för

bidrag för ersättande av

Hjortdjursskador på skog

samt bidrag för förebyggande åtgärder

Fastställda den 6.7.2016

ÅLR 2016/3225

Innehållsförteckning

1. Allmänt.....	3
2. Hjortdjursskador på skog.....	3
2.1 Förebyggande åtgärder	4
2.2 Värdering av skada	4
2.3 Ersättande av skada	4
3. Effektivera skadeförebyggande åtgärder	4
3.1 I skogsbruket	4
3.2 Aktuella bidragsberättigade förebyggande material	5
3.3 Utökad jakt med stöd av lagen	5
4. Anmälning av skada och anhållan om bidrag.....	6

1. Allmänt

Målsättningen är att i första hand gynna skadeförebyggande åtgärder och i det fall konstaterade skador inträffat bevilja bidrag i viss utsträckning med beaktande av vidtagna förebyggande åtgärder.

Såsom förebyggande åtgärder räknas i första hand en intensifierad jakt i området samt olika typer av avskräckningsmedel eller inhägnader.

Har skogsägaren på något sätt begränsat jakt inom området kan sökande helt eller delvis vägras bidrag.

Bidrag beviljas inte till kommun, församling, bolag eller vissa sammanslutningar som bedriver skogsbruk.

Avgift för värdering av skada som understiger 200 euro eller i det fall ansökan avslås utgår en avgift om 34 euro. Beviljade bidrag innehåller inte moms.

2. Hjortdjursskador på skog

Ersättning av hjortdjursskador på skog samt bidrag för förebyggande åtgärder beaktar kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, publicerad i Europeiska unionens officiella tidning den 24.12.2013. I enlighet med denna förordning får det totala stödet av mindre betydelse per medlemsstat till ett enda företag inte överstiga 200 000 euro under en period av tre beskattningsår. Innan stöd kan beviljas ska det berörda företaget i ansökan redovisa allt annat stöd av mindre betydelse som mottagits enligt förordning nr 1407/2013 eller andra förordningar om stöd av mindre betydelse under de två föregående beskattningsåren och det innevarande beskattningsåret.

Av hjortdjur konstaterade skador på skog skall anmälas till landskapsregeringen i ett sådant skede att skadan på plantan kan konstateras. I det fall att plantan saknas kan inte med säkerhet hjortdjursskada konstateras och sålunda inte heller bidrag beviljas. Anmälan om skada skall göras till landskapsregeringen på särskild blankett, dessutom skall en karta i skala 1:20.000 bifogas, med det aktuella området inritat. Till anhållan skall vara bifogat handling som styrker äganderätten till området. Ersättning för hjortdjursskador på skog beviljas endast i det fall att skadan är belägen på ett område som är klassat som växtlig skogsbruksmark enligt skatteboniteringen. Området skall även utgöra minst 0,5 hektar och vara skött i enlighet med landskapslagen om skogsvård.

Bidrag för värdeminskning och tillväxtförlust samt återställande av en yta med upprepade hjortdjursskador kan beviljas bidrag maximalt två gånger för samma bestånd. Värdeminskning och tillväxtförlust kan utbetalas till högst 75 % av förlusten på ytan. Vid återställande utbetalas 100 % i bidrag för återställningskostnaden, dock högst 75 % av kostnaderna vid upprepade hjortdjursskador.

Landskapsregeringen kan befria en skogsägare från ansvaret att anlägga ny skog med stöd av 8 § landskapslagen om skogsvård (ÅFS 1998:83) vilken stadgar att en skogsägare kan befrias från skyldigheten att förnya ett skogsbestånd, om det trots lämpliga åtgärder inte uppstått ett godtagbart plantbestånd på området.

2.1 Förebyggande åtgärder

Primärt skall jakten skötas på ett sådant sätt att hjortdjursskador på skog minimeras. Både skogsägare och jägare har ett ansvar för att informera varandra om behov av åtgärder och vidtagna åtgärder. Vid skogsplantering kan bidrag för skadeförebyggande åtgärder såsom införskaffande av stängsel eller el-aggregat och vissa kostnader utöver detta beviljas (se 3.1). Skyddsanordningar skall uppsättas innan plantering inleds och endast avse det aktuella odlingsområdet. Material och uppsättning skall uppfylla vissa minimikrav. Om det anses ändamålsenligt kan bidrag för användande av avskräckningsmedel beviljas. Det finns särskilt goda erfarenheter av att använda avskräckningsmedel för att minska risken för rådjursskador under plantans första levnadsår.

Skogsägare som fått bidrag för stängsel har på så sätt åtagit sig ansvaret att grundligt ingärda en viss plantering och skyldighet att underhålla inhägnaden. Blir odlingen trots inhägning skadad av hjortdjur bör behovet av skydds jakt eller intensifierad jakt utredas. Om skadan beror på bristande skötsel av inhägnaden kan skydds jakt nekas eller villkoras. Om skadan beror på bristande underhåll utgår inte bidrag för värdeminskning, tillväxtförlust eller återställningskostnader.

2.2 Värdering av skada

Värdering av skadan utförs av inom skogsbruksbyrån utsedd skadevärderare. Utgående från när det anses ändamålsenligt utförs en värdering av skadan i samråd med skogsägaren. Skogsbruksbyrån korrigerar årligen vid behov ersättningsgrunder avseende värdeminskning samt tillväxt- och kvalitetsförluster.

2.3 Ersättande av skada

Landskapsregeringen beslutar om beviljande av bidrag för ersättande av konstaterade hjortdjursskador på skog utgående från den värdering som gjorts.

Bidraget för ersättande av värdeminskning och tillväxtförlust utbetalas efter att beslut tagits att ersätta skadan.

Återbeskogningen bör utföras i enlighet med värderarens förslag. Skogsägaren meddelar när återställandet är slutfört och klart för syn. Samtidigt redovisar skogsägaren erlagda kostnader för återställandet till skogsbruksbyrån. Efter syn och genomgång av inlämnad redovisning utbetalas beviljat bidrag i enlighet med landskapsregeringens beslut.

3. Effektivisera skadeförebyggande åtgärder

3.1 I skogsbruket

Landskapsregeringen kan där det anses befogat meddela berörda jaktlag där förnyelseavverkning kommer att ske eller nyligen skett för att möjliggöra en kraftigare avskjutning i områdets närhet under en 3-4 års period.

Som skogsägare gäller det att på bästa sätt åstadkomma ett tillräckligt högt jakttryck i områdets närhet. Olika typer av avskräckningsmedel kan fungera men ofta under en begränsad tid.

Vid plantering av lövträd kan bidrag för införskaffande av stängsel och stolpar beviljas enligt 3.2 nedan. Bidrag kan i synnerligen vägande fall beviljas för införskaffande av stängsel och stolpar avsett för barrträdsplantering.

3.2 Aktuella bidragsberättigade förebyggande material

Inköpskvitton över bidragsberättigade material skall alltid bifogas ansökan.

Trådnät:

Nätet skall vara 1,8 m högt (gärna 2,0 m) och trådgrovleken skall vara minst 1,4 mm. Maskorna skall vara cirka 75 x 75 mm. Traditionella viltstängsel med tätare maskor nertill och glesare upptill godkänns också. Nätet skall vara väl spänt, ordentligt fastsatt både upptill och nertill. Vid syn skall inga hål konstateras där hare eller rådjur kan ta sig in i planteringen. Särskilt ingången till inhägnaden bör vara försedd med ordentlig grind. Bidrag för nät är 1,90 euro per meter uppsatt godkänt trådnät.

Stolpar till trådnätet:

För stängsel som inte avses vara flyttbara beviljas bidrag även för stolparna. Flyttbara stängsel behöver inte ha impregnerade stolpar eller stolpar av metall. Fasta inhägnader skall ha impregnerade stolpar eller stolpar av metall. Stolparna skall vara placerade med maximalt 4,5 meter mellan varje stolpe. Bidraget för stolparna är 0,84 euro per meter uppsatt stängsel.

Elstängsel:

Elstängselaggregat beviljas ett bidrag om 250 euro per aggregat.

Eltråd:

Eltråd beviljas bidrag för på i ansökan inritat område och skall för att fungera vara uppsatt så att minst tre trådar placeras på respektive 0,5 m, 1,0 m och 1,5 m höjd från marken (ungefärliga). För eltråd beviljas ett bidrag om 0,67 euro per meter uppsatt stängsel. I ansökan skall anges vilket trädslag som avses skyddas. Eltråd beviljas även till inhägnad som riskerar forceras av älg. I dessa fall placeras en tråd ovanför, samt vid behov även utanför, trådnätet och då utgår 0,22 euro per meter inhägnat område.

Avskräckningsmedel:

I samråd med skogsbruksbyrån kan bidrag för användning av avskräckningsmedel beviljas efter prövning i varje enskilt fall. För avskräckningsmedel beviljas ett bidrag om 75 % av kostnaden.

Försök:

I samråd med skogsbruksbyrån kan bidrag för försök med andra förebyggande åtgärder beviljas efter prövning i varje enskilt fall.

3.3 Utökad jakt med stöd av lagen

Enligt jaktlagen för landskapet Åland (ÅFS 1985:31) kan tillstånd beviljas att fälla rådjur eller älg utom jakttid i vissa fall. Särskilt gällande återkommande skada inom skogsodling kan någon av nedanstående paragrafer vara tillämpliga för att minska eller förhindra skada orsakade av hjortdjur.

Aktuella paragrafers lydelse:

29 §. Visar det sig nödvändigt för att utreda fråga som rör

viltvård, för att flytta vilt eller för att förhindra skada, kan landskapsregeringen förordna viss person att med jakträttsinnehavares samtycke döda eller fånga fridlyst vilt.

30 §. Inkommer räv eller vilt som inte under någon tid av året är fridlyst på gårdsplan, i byggnad, trädgård, park, växtodling eller fiskodlingsdamm, får innehavaren för att förhindra skada döda och behålla djuret.

Vad här sägs gäller oberoende av om jakträten på området tillkommer annan, om ifrågavarande art då är fridlyst och om jakt inte får bedrivas där.

Landskapsregeringen kan ge tillstånd att avliva fridlyst djur för att hindra skadegörelse som inte är ringa. Djur som avlivats med stöd av detta moment tillfaller jakträttsinnehavaren, vilken skall meddela om det antal djur som avlivats.

39 §. Föreligger synnerligen vägande skäl, kan landskapsregeringen på ansökan bevilja tillstånd att fälla rådjur eller älg med avvikelse från bestämmelserna i denna lag. I landskapsregeringens beslut får ändring inte sökas.

Utöver dessa paragrafer står i Polislagen (ÅFS 49/2000) stadgat:

25 § Polismans rätt att ta fast eller avliva ett djur (2006/28)

En polisman har rätt att ta fast eller avliva ett djur som orsakar fara för människors liv eller hälsa. Samma rätt har en polisman när ett djur orsakar ansevärd skada på egendom eller allvarligt äventyrar trafiken. Ett djur får även avlivas när det befinner sig i ett sådant tillstånd att det skulle innebära uppenbar grymhet mot djuret att hålla det vid liv.

Om hanteringen och skötseln av ett fasttaget djur gäller vad som särskilt bestäms om detta.

4. Anmälning av skada och anhållan om bidrag

Värdering av skada skall sker i samråd med skogsägaren efter att ansökan om bidrag inlämnats till landskapsregeringens skogsbruksbyrå.

Ansökningsblanketter tillhandahålls av skogsbruksbyrån.

Hjortdjursskador inom skogsbruk:

Kontakta skogsbruksbyrån för värdering av skada, tfn: 018-25000.

Bidrag för förebyggande åtgärder:

Kontakta skogsbruksbyrån, tfn: 018-25000.